

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філологічний
Кафедра українського прикладного мовознавства

Затверджено
на засіданні кафедри
українського прикладного мовознавства
філологічного факультету
Протокол № 1 від 30.08.2022

Завідувач кафедри _____

Силабус навчальної дисципліни
«Українське термінознавство»,
яку викладають у межах ОПП
другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Факультет філологічний

Назва дисципліни	<i>Українське термінознавство</i>
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет. Кафедра українського прикладного мовознавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.01 Українська мова та література, 014 - освіта
Викладачі курсу	Кочан Ірина Миколаївна, д.ф.н., професор.
Контактна інформація викладачів	kim1950@i.ua
Консультації з дисципліни відбуваються	Щосереди з 14. 00 до 16. 00
Сторінка курсу	http://philology.lnu.edu .
Інформація про дисципліну	Розбудова незалежної держави вносить суттєві зміни у розвиток мови, її лексичного складу, частиною якого є саме термінологія. Рівень розвитку наукової мови впливає на інтелектуальний поступ суспільства, свідчить про стан мовного самовиявлення народу. Завдання вищої школи сьогодні є виховання висококваліфікованих фахівців, які не лише набувають певних професійних знань і навичок, а й розуміють назви наукових понять, вміють грамотно застосовувати термінолексику. Термінологія стає для студента основою його професійних навичок на рівні фахової комунікації.
Коротка анотація дисципліни	Курс «Українське термінознавство» є нормативною дисципліною, на яку зголошуються студенти різних груп на потоці.
Мета та цілі дисципліни	ознайомити студентів з основними поняттями термінознавства, термінологічною нормою, подати основні дані про історію становлення українського термінознавства, термінографії та галузевих терміносистем. Навчити студентів працювати з фаховою термінологією і літературою з термінознавства; відшукати потрібний термін у відповідному словнику, знайти потрібну літературу з термінології, правильно послуговуватися термінами у курсовій роботі Дисципліна має загальнотеоретичні і практичні цілі. Загальнотеоретичні цілі курсу УТ полягають в тому, щоб: <ul style="list-style-type: none"> • Показати тернистий шлях нашої наукової мови; • глибоко осмислити національні традиції термінотворення; • ознайомитися з історією українського термінознавства від найдавніших часів, через НТШ, ІУНМ, діаспорні інституції до сьогодення. • Окреслити сучасні проблеми термінознавства; • пізнати норми , які ставлять до терміна; • розкрити поняття терміносистеми; • диференціювати «своє». і «чуже» у ній;

	<ul style="list-style-type: none"> • ознайомити студентів з поняттям «мовного планування» в термінології та міжнародними термінологічними організаціями. <p>Практичні цілі дисципліни УТ вбачаємо в тому, що він допоможе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • закріпити теоретичні знання на практиці; • ознайомитися з термінологами різних поколінь, їх здобутками та напрацюваннями; • переглянути термінні словники різних часових зрізів; • описати терміносистему певної галузі знань • розглянути історію становлення окремих фахових термінів ; • сприймати та правильно аналізувати науковий текст щодо наявності у ньому термінів.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>о с н о в н а</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Булик-Верхола С.З. Основи термінознавства: навчальний посібник // С.З. Булик-Верхола, Г.В. Наконечна, Ю.В. Теглівець,- Львів, Вид-во Львівської політехніки, 2013.- 160 с. 2. Дяков А.С., та ін. Основи термінотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти/ А.С. Дяков, Т.Р. Кияк, З.Б. Куделько. – К.,2000. 3. Кияк Т.Р. Лінгвістичні аспекти термінознавства / Т. Кияк . – К., 1989. 4. Ковалик І.І. Логіко-лінгвістична концепція технічної термінології у слов'янських мовах / І.І. Ковалик // Вісник ЛДУ: Серія філологічна, 1969. – Вип. 6. 5. Кочан Ірина. Українське термінознавство в іменах / Ірина Кочан. – Львів, 2012 6. Кочерга О.Д., Кулик В. М. Українські термінологічні словники в бібліотеках Києва і Львова / О.Д. Кочерга, В.М. Кулик. – Інститут теоретичної фізики АН України. – К., 1993. 7. Крижанівська А., Симоненко Л. Актуальні проблеми упорядкування наукової термінології. / А. Крижанівська, Л. Симоненко. – К., 1987. 8. Наконечна Г. Українська наукова термінологія: історія і сьогодення / Галина Наконечна. – Львів, 1997. 9. Панько Т.І. Від терміна до системи / Т.І. Панько. – Львів, 1980. 10. Панько Т.І. Українське термінознавство / Т.І. Панько, І. М. Кочан, Г.П. Мацюк . – Львів, 1994. 11. Полюга Л.М. До питання про теоретичні засади наукового словництва / Л.М. Полюга // Науково-технічне слово. – 1994.-Ч. 1. 12. Склад і структура термінологічної лексики української мови. – К., 1984. 13. Суперанская А.В., Общая терминология / А.В. Суперанская, Н.В. Васильева, Н.В. Подольская. – М., 1993. 14. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині ХХ ст.: Стан і статус/ Юрій Шевельов. – Торонто., 1987.

	<p>д о д а т к о в а</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Богущька М.</i> Термінознавство на Україні / М. Богущька. – К., 1980. 2. <i>Вовк А.</i> Наукова мова і політика / А. Вовк. – Нью-Йорк, 1979. 3. <i>Зарицький М.</i> Актуальні проблеми українського термінознавства. / М. Зарицький-К., 2004 4. <i>Комова М.В.</i> Українська термінографія (1948-2002): Бібліографічний покажчик / М. Комова. . . – Львів, 2003. – 112 с. 5. Комова М., Кочан І. Наукові дослідження з українського термінознавства: Навчальний посібник.- Львів: Тріада Плюс, 2020. 6. Кочан І. Українська наукова лексика: міжнародні компоненти в термінології / І. Кочан - К., Знання, 2013. 7. <i>Наконечна Г.</i> Українська наукова термінологія: історія і сьогодення / Галина Наконечна - Львів, 1997. 8. <i>Національні та інтернаціональні компоненти в сучасних терміносистемах</i> // За ред. Л.О. Симоненко, С.О. Соколової, І.В. Карпенко та ін. – К., 1993. 9. <i>Павлова О. І.</i> Основи термінознавства: навч. посібник / О.І. Павлова. – Рівне: Волинські обереги, 2011. 10. <i>Прикладне термінознавство: Навчальний посібник.</i> // За ред. В. Дубічинського та Л. Васенко.- Харків: НТУ ХПІ, 2003.- 145 с.
Тривалість курсу	11 семестр
Обсяг курсу	Загальний обсяг 180 годин, у т. ч. 16 годин лекційних, 16 годин практичних занять і 84 години самостійної роботи. 6 кредитів ЄКТС. 3 модулі.
Очікувані результати навчання	<p>Студент повинен</p> <p>знати:</p> <p>що таке термін, термінологія, терміносистема; чим термін відрізняється від загальноживаного слова; основні типи термінологічних словників; основні напрями термінознавства та його школи; віхи українського термінознавства, його інституції та іпостасі, історію української термінографії і сучасні термінологічні словники, основну специфіку українського термінотворення; що таке уніфікація і стандартизація термінів.</p> <p>вміти:</p> <p>ідентифікувати термін від загальноживаного слова; знайти його в термінологічному словнику; працювати з термінологічними словниками; розрізняти запозичений і національний термін, синоніми і варіанти, термін і нетермін, моделювати терміни певних поняттєвих категорій, виявляти терміни-покручі.</p>
Ключові слова	<i>термін, термінологія, терміносистема, історія українського термінознавства, термінографія</i>
Формат курсу	Очний, заочний
Теми	* СХЕМА ДИСЦИПЛІНИ

Підсумковий контроль, форма	залік
Пререквізити	Курс історії української літературної мови, стилістика, культура мови, історія України
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Метод спостереження й аналізу, робота з навчально-методичною літературою
Необхідне обладнання	Проектор, слайди
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • модулі: 30 семестрові оцінки; максимальна кількість балів 30; Реферати 50 Підсумкова максимальна кількість балів 100.
залік	Залік виставляємо на основі суми балів за семестр: 20 б. – усні відповіді на практичних; модулі 15, письмові роботи -15, творчі роботи-50. Загальна сума – 100 б.
Опитування	

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І Змістовий модуль 1. Основні поняття термінознавства.				
2 год.	Тема 1 Термінознавство як наука. Його основні напрями і школи. Термін. Термінологія. Номен. Номенклатура. Професійна лексика і професіоналізми.	лекція	Основна 1,9, 13 Додаткова 3,6 ,8, 9		
2 год.	Тема 2 Поняття терміносистеми. Термінологічна норма	практ	Основна. 1,2,7,9,13 Додаткова 3,6,8, 9	Окреслити терміносистему фаху. Виписати 10-15 термієів і показати їх місце в терміносистемі	
2 год.	Тема 3. Ономасіологічний, семасіологічний та функціональний підходи до вивчення терміна.	лекція	Основна.3,6, 10 Додаткова: 6,9		
2 год.	Тема 4. Логіко-лінгвістична концепції термінологічної роботи проф.І І.Ковалика.	практ	Основна 4, 10 Додаткова:	Законспектувати статтю проф. І. Ковалика. Пояснити один із постулатів	
2 год.	Тема 5. Міжнародні термінологічні організації і центри. Їх діяльність і постаті (А.Вовк, О.Горбач)	лекція	Основна 14 Додаткова: 9,		

	Змістовий модуль 2. Українська термінографія.				
2 год.	Тема 6. Термінографія як наука про творення термінологічних словників	лекція	Основна 6, 11, Додаткова: 4,		
2 год.	Тема 7. Сучасні термінологічні словники, їх види і призначення.	практ	Основна 6, 11, Додаткова: 4,	Описати словники фаху, навести ілюстрації словникових статей.	
2 год.	Тема 8. Основні способи термінотворення.	лекція	Основна 1, 2, 10, Додаткова: 4, 8,9		
2 год.	Тема 9. Запозичені слова в терміносистемах.	практ	Основна,7,8,9,10,12 Додаткова: 5, 7,	Виписати по 20 фахових термінів Українського та іншомовного походження і пояснити їх	
2 год.	Тема10. Методи і форми термінологічної роботи. Огляд наукової літератури з термінознавства.	практ	Основна 1,2,3,5,7,10 Додаткова1,,3,4,5,8,	Розказати про один із методів роботи з термінами. Опрацювати бібліографічні покажчики різних років видань.	
	Змістовий модуль 3 Сторінки історії українського термінознавства.				
2 год.	Тема 11. Сторінки історії національного термінознавства. Витоки українського термінознавства. Наукове товариство імені Т.Г. Шевченка, його роль у становленні національних терміносистем.	лекція	Основна 1,8, 10, додаткова		
2 год.	Тема 12. Українське термінознавство перших десятиліть ХХ століття. 1920- ті роки в історії українського термінознавства.	лекція	Основна 1,8, 10,		

2 год.	Тема 13. Інститут української наукової мови. Українське термінознавство 1930-х років.	лекція	Основна 1,8, 10, Додаткова 5		
2 год.	Тема 14. Українське термінознавство 1940-1960 років.	практ	Основна 1,8, 10, Додаткова 5	Перелічити основні праці цього періоду. Розказати про історичні умови термінологічної праці в цей період.	
2 год.	Тема 15. Українське термінознавство 1960-1990 – х років та перших десятиліть XXI століття.	практ	Основна 1,8, 10, Додаткова 5	Розказати про історичні умови термінологічної праці в цей період. Основні праці цього періоду.	
2 год.	Тема 16. Видатні українські термінологи (І.Верхратський, І.Пулюй, І.Горбачевський та ін.). Термінологи сучасності. Львівська термінологічна школа.	практ	Основна 1,8, 10, Додаткова 5	Підготувати розповідь про 2 термінологів: минулого і сучасного.	